



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

L G D



JULEN 1961

Du kommer igen, vor barndoms jul,
med stjerner som øjne så klare.
Jeg synes, du passer dårligt kun
i dagenes travle skare.
Der er sket så meget-og mest af ondt,
og træls var den vej, vi har vandret.
Det blev langt og længe, fra børn vi var,
og verden er helt forandret.

Her mødes ej engle og hyrder mer
som fordum på Davids-vangen.
Nøgterne tankers tørre røst
har dæmpet på frydesangen.
Hvad nytter det træ med lys på kvist
og alle de fromme minder!
Det, du søger, vor barndomsjul,
ej mere på jord du finder.

Du tøver her dog?—Jeg ser det vel:
du lader ej let dig skræmme.
Du stiller dit træ i stuen ind
og lader, som du er hjemme,
—pusler omkring med tusind ting
og nikker og nynner bare,
og skotter jeg did, du ser mig dybt
i sjælen med øjne klare.

Jeg går og undres blot mer og mer.
Du har en besynderlig måde!
Du kommer så over det hele hus,
og alle må lade dig råde.
Og ser jeg mig ud, jeg tror så sandt,
du byen har gennemvandret
og listet dig ind på hvert et sted,
for alt er ganske forandret!

Nu tænker de alle kun på dig
og at bringe hverandre gave.
Det er, som den golde vinterjord
vil blive en paradishave.
Voksne får sind som børn påny,
og barnet har gyldne dage—,
så er det dog sket: vor barndoms jul
er kommet med fryd tilbage.

Så hvisk også mig i hjertet ind
om barnet i krybberummet!
Så løft dig igen, du salmebrus,
der syntes så rent forstummet.
Han, som blev barn i julenat
blandt sjælene vinterøde,
har voldet, at du, oh stærke jul,
kan hjerter til liv genføde.

T.T.

De foranstående smukke vers blev for mere end 30 år siden skrevet af en mand, som jeg satte stor pris på, børnevennen pastor Thordur Thomasson.

Versene sender jeg nu til mine "gamle drenge" som indledning til min lille julehilsen herude fra L.G.D., og det er mit håb, at de må bidrage til at gøre minderne om jeres barndoms jul på Landerupgaard levende for jer. Det er jo sådan, at når julen nærmer sig, går både jeres og mine tanker tilbage til de uforglemmelige julefester, vi har fejret sammen, og jeg tror, at det er godt, om minderne fra den tid må blive rigtig levende for os, inden vi på ny skal fejre jul. -

Også sidste år havde jeg den glæde igennem breve fra gamle drenge både til 1. december og til jul at få bekræftet, hvor stærkt minderne om advents- og juletiden på Landerupgaard endnu lever iblandt jer. Knud H., der i snart mange år har haft sit hjem i Norge, skrev til 1. december bl. a. følgende til mig: "Nu er atter et år gået, siden vi sidst samledes i vore tanker rundt om jeres adventskrone, og også i år vil jeg være hos jer. Ude vil havet og stormen larme, men inde hos jer vil der være roligt og fredeligt. I sender også jeres tanker til os, måske mere på denne højtidsaften end ellers. Jeg ved jo så vel, at I tager os med i jeres morgen- og aftenbøn. Jeg tror, at der er flere af os, der mener, at 1. decembers aften er noget af det smukkeste, vi har oplevet.

Jeg selv hænger en adventsstjerne med lys op i mit vindue. Den hænger og skinner ud i den mørke nat. Den brænder hele natten og hele dagen fra 1. december og ind i januar, men samtidig med, at den er tændt, går mine tanker på langfart til mit barndomshjem, til den store dagligstue, hvor vi fik lov til at opleve så meget godt. De vil også i år gå til denna stue og ud til jer ved havet. Mine to piger er for små endnu til at forstå noget af dette, men en dag vil jeg kun-

ne fortælle dem det. Nu sender jeg mit brev til jer og med det følger de varmeste tanker og ønsker om en rigtig velsignet aften og en god tid frem til jul."- Fra Australien skrev Søren: "Nu, da dette brev kommer frem, er det igen omkring 1. december, og I tænder jo det første lys. Ja, det er underligt at tænke sig, at det nu igen er jul, og at det er min 5' jul her under sydkorset."

Og Knud P. skrev fra Canada: "Vore tanker gik også til dig og til Landerupgaard, da vi tændte vort første lys på vor adventskrans. Det er en skik, vi holder i hævd selv her 4000 miles fra Danmark."

Og Sofus, der farer til søs som hovmester, skrev til mig fra Japan: "Ja, nu er der kun een dag, til det første lys på julekronen skal tændes i denne omgang, og det vil igen sige, at det er 27 år siden, jeg første gang så det lille hvide lys blive tændt. Ja, det var et lille lys, der blev tændt, men hvor må dets stråler dog have været ualmindelig stærke, så stærke, at det i dag 27 år efter og tusinder af mil fra Danmark, stadig væk står for mit indre syn så klart og så tydeligt, som var det i går. Jeg ved godt, at det lyder utroligt, men alligevel er det sandt!

Jeg mindes tydeligt hvor spændte alle vi drenge, der ikke før havde oplevet en 1. december på Landerupgaard, var. Vi kunne næsten ikke vente, til det blev aften, og skal jeg være helt ærlig, tror jeg nok, at vi så mere hen til 1. december end til selve juleaften, for juleaften havde vi trods alt oplevet hjemme hos mor, men aldrig en 1. december. Måske netop derfor har den 1. december sat sig fast i vore tanker, og jeg kan med god samvittighed sige, at det lille lys, der den 1. december blev tændt på julekronen, var, nej jeg vil hellere sige er blevet et strålende ledefyr, der altid vil lede vore tanker tilbage til drengedagene på Landerupgaard, tilbage til livet i sommerlejren, tilbage til et liv, som vi aldrig kan glemme, tilbage til et liv, som vi aldrig kan takke nok for."

Også mange af de julebreve, jeg sidste år modtog fra mine gamle drenge, bar vidnesbyrd om, hvad barndommens jul havde betydet for dem.

Iøvrigt havde vi sidste år for første gang 4 små "børnebørn" hos os her i julen, og hvor var vi dog glade for dem, de kastede en særlig glans over vor julefest, men børn og jul passer nu særlig godt sammen. Foruden dem var der forskellige gamle drenge,



Vore små julegæster 1960

der glædede os med et julebesøg, og blandt disse må først og fremmest nævnes Hjalmar, som trofast har holdt jul hos os herude hvert år, siden vi kom her-til i 1956, og "lille Thomas", der altid plejer at til-bringe i hvert fald juleaften hos os, kun en eneste gang er han blevet forhindret i at komme.

En hvid jul havde vi jo ikke, men det var regnen og blæsten, der rådede udenfor; dog hvem havde tid til at lægge ret meget mærke dertil, når det var jul inden døre!

For de største af "børnebørnene" som for os voksne var det en dejlig oplevelse at komme til juleguds-tjeneste oppe i Haurvigs lille smukke kirke, hvor der var fyldt til sidste plads. Ligesom juleaften her hjemme lyttede vi til det gamle, evigt unge, juleevangelium, og vore skønne gamle julesalmer tonede gennem kirkerummet båret af unges som gamles stemmer.-

Juleposten var som sædvanlig stor, og det tog tid at få alle breve og hilsener læst, men de timer, jeg anvender dertil, ville jeg nødigt undvære.-

Som sædvanlig havde vi vort juletræ tændt både mor-gen og aften hver dag lige til Hellig tre Konger,

og hver gang lød julesangen gennem de hyggelige stuer. En eftermiddag imellem jul og nytår havde vi ligesom de foregående år den glæde at have de fleste af Marias familie både unge og ældre samlet her hos os til en lille julefest, og ligesom de foregående år var Ibse iblandt gæsterne.--

Når du modtager denne lille hilsen, er der ikke længe, til juleklokkerne ringer, og så skal det være ønsket fra os herude i L.G.D., at julen, der stunder til, må blive velsignet for dig og dine kære, så at I ret må få en rig og glædelig julefest!



Der er en dato, som de fleste af mine drenge og da særlig dem, der har været i orkestret, aldrig kan glemme, og det er den 10. februar. Jeg behøver blot at nævne Anslet, så dukker der uforglemmelige minder frem hos alle de mange, som har haft den store oplevelse en eller flere gange at være med til at fejre mindet om afstemningsdagen. Og helt uudslettelige er minderne hos dem af jer, der var med på selve afstemningsdagen i 1920. Så vidt jeg ved, lever endnu alle de drenge og voksne, der var med i orkestret den gang, på nær een eneste, Bernhard.

Da den 10. februar 1961 nærmede sig, kom der som sædvanlig indbydelse til mig om at komme derned for at deltage i festen, og det havde jeg svært ved at sige nej til, selv om jeg nu må tage derned alene. Naturligvis boede jeg hos Lindbergs på den gamle hyggelige gård, hvor orkestret så ofte har stået og spillet. Om formiddagen kørte Martin Lindberg mig en tur til Haderslev, for at jeg kunne besøge vore gamle venner Rattenborg og hustru. Dem af jer, der var med på den store marchtur igennem Sønderjylland i 1925, husker dem. Vi var indkvarteret hos dem i Ørby, og det var Rattenborg, der på den lange tur, når forskellige drenge var ved at blive trøtte, gik og slæbte på deres store musikinstrumenter og rygsække.

På vejen til Haderslev, havde vi været inde på Fjellstrup kirkegård, hvor jeg lagde en krans på Lindbergs familiegravsted, og den var ikke alene fra mig, men fra alle jer, der igennem årene har været med dernede.-- Ved middagen hos Lindbergs fik jeg lejlighed til at hilse på mølleren, Chr. Thuesen, der jo var formand for afstemningsudvalget i Anslet i 1920, og ved festerne i forsamlingshuset for børnene om eftermiddagen og

for de voksne om aftenen traf jeg flere af de gæve mænd og kvinder, der i 1920 havde været med til at stemme Nordslesvig hjem til Danmark. Flere af dem gav udtryk for, at de savnede drengenes orkester, der altid plejede at kaste glans over afstemningsdagen.



5. marts 1961

Billedet fra 5. marts, der i år faldt på en søndag, viser at det var adskillige, der fandt herud den dag, og det var både af de ældre og af de yngre årgange. Allerede lørdag aften var her så mange gæster, at det kneb med at huse dem alle om natten, så at et par af dem måtte køre ned til Nymindegab kro og overnatte der. Du får en anelse om, hvor mange her var, når du hører, at vi allerede ved morgenkaffen var 25, og jeg havde den glæde, at der også iblandt dem var folk fra klitten. Hvad jeg fik af breve, gaver, telefonopringninger o. s. v. var helt overvældende, det var i det hele taget en af de dage, hvor jeg følge, hvor uendelig meget jeg har at sige tak for.

Sommerlejren "Bjergeborg" har været flittigt benyttet i år, og det begyndte tidlig, idet Krogager boldklub allerede 25. og 26. marts holdt Week-End i lejren for at kunne benytte den til træning i fodbold. Klubben ankom lørdag eftermiddag, der overnattedes i lejren, og både lørdag og søndag trænede der ivrigt med bolden, der

lavedes middagsmad i køkkenet o. s. v. -
11. maj havde lejren besøg af 71 gutter fra statens sømandsskole i Esbjerg og deres lærere med forstander Hill Madsen i spidsen. Det var en dejlig forårsdag, bordene fra spisestuen blev flyttet ud i solen, og her sad hele selskabet og spiste frokost i det fri. Maria og jeg var med som gæster, og derefter kørte vi med hele flokken til Hvide Sande. Iblandt de unge sømands-elever var en af mine drenge fra Landerupgaard, og iblandt dem, der uddanner dem, var der også en af mine "drenge", der er ansat som bådsmand på sømandsskolen. -

Drengene fra Landerupgaard rykkede ind i lejren den 21. juni og forlod den igen 12. juli. Til at begynde med havde den en del gode solskinsdage, men under den sidste del af deres ophold var det mest regnvejr, koldt og blæsende, og sådan blev det ved hele juli og det meste af august. -

Samme dag som drengene fra Landerupgaard var taget hjem rullede vore gamle medarbejdere forstander Sigvald Kølback Kjør og hustru ind i lejren på cykler ledsaget af 11 af deres børn, piger og drenge, fra Kong Christian den IX's Børnehjem i Århus. Det var et besøg, der var til gensidig glæde, og vejret viste sig fra sin smukkeste side, idet det blev en sommeraften så skøn, som vi ikke længe havde oplevet den. Vi samledes derfor også om aftenen ved lejrbalet, hvor vi tilbragte en festlig stund sammen. Gæsterne overnattede i deres to medbragte telte, og næste dag blev benyttet til ture langs med havet og leg i klitterne, indtil afskedens time altfor hurtigt slog.

Et par dage senere rykkede forstander Søndbergs fra Børnehjemmet ved Vejle fjord ind i lejren, og i den følgende måned husede lejren derefter skiftevis deres tre hold børn. Desværre var vejret næsten til stadighed koldt og blæsende, men børnene nød alligevel tilværelsen i fulde drag, ligesom den lille Richard fra Landerupgaard, der for mange år siden sagde til mig, da jeg sagde, at det var synd for ham og hans kammerater, at det nu regnede og stormede på femte dag: "Ja, men vi har da ferie!"

Sidste hold i lejren i år var frk. Bülow og 13 af hendes børn, drenge og piger fra børnehjemmet Maren Minors Minde i Marstal. De var her i en uge og fik masser af frisk luft, der kom færende ude fra havet, men der var også flinke til at gøre nytte, idet de plantede mærehalm på de mest udsatte steder hvor sandflugten var begyndt. -



Brændehuggere i arbejde i plantagen

For os, der bor herude hele året rundt, er det en dejlig tid, når der er børn i lejren. Det minder om gamle dage, når vi daglig kommer derover og spiser til middag, når vi er med ved deres festaftener eller, når de søndag aften kommer herover til os, for at vi sammen kan tilbringe et par hyggelige timer med sang, oplæsning, fortælling og kaffedrikning ikke at forglemme, men når så endelig lejren er lukket for dette år, efter at det sidste hold har forladt den, er der ikke meget ved at komme derover, men så er ilderne glade, for så kan de rigtig få fred til at lave huller i stråtaget, og det gør de desværre...-

Hvis du kom herover og bladede lidt i gæstebogen, ville du opdage, at her i løbet af året har været en mængde gamle drenge på besøg, og du ville se, at mange af dem har kone og børn med, for nu er jo nemlig de allerfleste motoriserede. Adskillige, som jeg ikke havde haft forbindelse med igennem en lang årrække, har også fundet herud, og når de så pludselig dukker op, er det en stor glæde, og glæden bliver ikke mindre, når jeg mærker, at de mindes deres barndomstid hos os med taknemmelighed.-

De fleste af jer ved sikkert, at mit hus L.G.D. oprindeligt blev bygget som et sommerhus, og da jeg så besluttede at bo herude hele året, kunne det jo ikke sådan laves om. Et og andet er dog i årenes løb blevet gjort for i nogen måde at isolere det. Der er således sat Rockwoll-måtter under gulvene, men noget rigtigt har det ikke kunnet forslå, og Maria og jeg har med nogen ængstelse tænkt på, hvordan vi skulle klare at bo her, hvis der kom en rigtig streng vinter. Men nu er der ingen grund til at ængste sig for det mere, for i sommer er huset blevet meget grundigt isoleret. Alle ydervæggene er blevet isoleret indvendig, alle lofterne ligeledes, og nu kan stormen ikke mere blæse igennem huset, som den kunne det før.



Fra mødet i
Bjærgborgs
bestyrelse
2 juli 1961

Huset er blevet forvandlet fra at være et sommerhus til at være et helårshus, og det kan jeg takke to af mine gamle drenge for... De er begge tømrere, og den ene af dem kom først på sommeren og tilbød, at dette ville han gøre, og han ville gøre det gratis. Man vil så prøve, om han kunne få sin kammerat til at hjælpe sig, og det var denne straks villig til, og de kom så sidste i august her over og tog fat på arbejdet. Materialerne, som jeg naturligvis selv betalte, var for størstepartens vedkommende købt i København og

meget billigt, og de havde selv transporteret dem herover. De arbejdede i 13 dage lo timer daglig, den enes kone tog et nap med, og de hængte i sådan, at da de 13 dage var gået, var arbejdet fuldført. Huset er som forvandlet, det er, som om det er et helt andet hus, og vi, der bor her, er meget taknemmelige for det store arbejde, der her er udført for os.

Vedrørende sommerlejren er der to ting, som jeg gerne vil fortælle dig. Du ved, at selve lejrens bygninger er en selvejende institution, hvorimod jeg er ejer af de loo tdr. land, der hører til lejren. I år har jeg fået lagt servitut på lejrens grund, og det betyder, at der hverken kan sælges eller lejes ud af grunden så længe lejren består. Jeg tror ikke, at det ville blive et noget sted i Danmark at finde en så storslået og pragtfuld grund, som den, der hører til "Bjergeborg", og det er mit håb, at lejren må bestå langt ud i fremtiden og stadig være til glæde og gavn for mange børn.

Det koster jo imidlertid noget at have en sådan lejr. Den skal vedligeholdes, bygninger og inventar skal være forsikret o. s. v. Da sommerlejrens bestyrelse i 1960 afholdt sit årlige møde herude, foreslog forstander Chr. Bruhn på Landerupgaard, at der skulle oprettes en Hundredmandsforening til støtte for lejren. Der blev derefter nedsat et udvalg bestående af forstander Bruhn og Gerhard Hansen til at tage sig af sagen. Det blev besluttet, at man skal betale lo kr. årlig, hvis man vil være medlem af Hundredmandsforeningen, og disse penge opkræves af Gerhard Hansen. Vi er nu nået så vidt, at vi har ca. 50 medlemmer i foreningen, men vi vil naturligvis gerne have flere, og hvis du ikke allerede er medlem, men kan tænke at blive det, beder jeg dig om at lade mig det vide, og du vil så fra Gerhard Hansen modtage en giroblanket, hvorpå du kan indsende de lo kr.-

Inden jeg slutter, vil jeg bringe dig en hilsen fra vort gamle hjem Landerupgaard. Maria og jeg var dernede den 12. november til skolehjemmets 94 års fødselsdag, og vi havde en ganske dejlig festdag sammen med alle drengene og alle de mange voksne, der arbejder for at gøre det godt for dem.

Det har somme tider været på tale-ligesom det også i årevis var det i min tid-, at skolehjemmet skulle nedlægges eller måske flyttes til et andet sted. Det ville være synd, om det skete, thi hvor vil man gå hen at finde et sted, der vil egne sig bedre til den opgave, som

hjemmet skal løse, det ville være meget vanskeligt. Og for alle os, der holder af Landerupgaard, ville det være en sorg, hvis hjemmet ikke fik lov til at bestå, men det tror jeg også, at det gør, det andet ville være meningsløst. -

Så vil jeg slutte denne lille hilsen med en hjertelig tak til alle jer, som i det svundne år glædede os, der bor i L.G.D...

Måtte 1962 blive et fredens år, og måtte det blive lykkeligt og velsignet for dig og alle dem, du har kær.

Din ven

Boje

